

Grunnleggende prinsipper basert på teori og praksis

TIDLIG SPRÅKSTART

- Vær bevisst at det krever solid språklig, kulturell og didaktisk kompetanse for å undervise de yngste elevene. Investering i didaktisk, språklig og kulturell grunn- og etterutdanning er derfor viktig
- Sett av tilstrekkelig med tid til tidlig språkstart
- Sørg for at elevene har suksessopplevelser

Fokus på innhold

- Ta utgangspunkt i emner som interesserer elevene
- Skap meningsfulle situasjoner hvor språket brukes
- Inkluder kulturdimensjonen og arbeid med elevenes samlede kulturelle forkunnskaper
- Inkluder emner fra andre fag i skolen, for eksempel naturfag, samfunnsfag, kroppsøving osv

Fokus på språktilegnelse

- Bygg på *imitasjon* som sentral vei til elevens læring
- Bygg på *lek* som sentral vei til elevens læring
- Bygg på *fortelling* som sentral vei til elevens læring
- Arbeid med språklig oppmerksomhet og bevissthet fra starten av
- Tematiser språklæringsstrategier
- Bruk det nye fremmedspråket (målspråket) så mye som mulig i undervisningen
- Bruk setninger og deler av setninger som inngang og støtte til språktilegnelse
- Arbeid med kategorier når elever skal tilegne seg ordforråd
- Bruk kropp og sanser som inngang og støtte til språktilegnelse

Produktive ferdigheter

- Fokuser på muntlig interaksjon
- Jobb med elevens språkflyt fra begynnelsen av
- Skap muligheter for at elevene kan ta initiativ til samtale, med hverandre og med lærer, på målspråket
- Inkluder alle språkferdigheter fra starten av – også skriving

Reseptive ferdigheter

- Fokuser på lytteforståelse
- Inkluder alle ferdigheter fra starten av – også å lese

FLERSPRÅKSDIDAKTIK OG NORSK SOM ANDRESPRÅK

- Bygg bro mellom det nye fremmedspråket (engelsk, fransk, spansk, tysk) og de språkene som er representert i klasserommet
- Bygg bro mellom det nye språket og elevenes førstespråk
- Inkluder språk som det normalt ikke undervises i (elevenes førstespråk, andre språk du selv har kjennskap til) for å styrke alle studenters språklige bevissthet, språklig gjenkjenning og språkglede
- Vær bevisst på at du bruker norske begreper som alle elevene forstår når du bruker norsk til for eksempel å forklare en oppgave

VEKTLEGG LÆRINGSMÅL

- Formuler tydelige læringsmål
- Formuler tydelig hva som er viktigst:
 - kommunikative ferdigheter
 - språklig bevissthet og språkglede
 - kunnskap og innhold (forhold til språk, kultur og tema)
- Skap en tydelig progresjon mellom hver læringssekvens
- Legg opp til målorientert og systematisk tilbakemelding

DIGITALE LÆRINGSRESSURSER

- Bli enige som organisasjon (ledelse, team, lærere) om det gjensidige ansvaret for den digitale delen av faget: Hva er et minimumskrav til elevene på ulike trinn? Hvordan skal dette organiseres?
- Inkluder ulike elevroller i den didaktiske designen:
 - Eleven som kritisk forsker
 - Eleven som analyserende mottaker
 - Eleven som målorientert og kreativ produsent
 - Eleven som ansvarlig deltager
- Utvid det lingvistiske reportaret gjennom aktiviteter som gjør det mulig for elevene å uttrykke sin subjektive holdning til påstandsinholdet i en ytring
- Bruk semantiske og didaktisk designede undervisnings- og læringsressurser som en rik input til å konsolidere språklæring, for eksempel sanger, fortellinger, filmer
- Bruk funksjonelt undervisnings- og læringsmaterieil
 - for produksjon av spontant språk relevant for undervisningssekvenser, for eksempel produksjon av e-bøker, visuelle og auditive fortellinger

- for produksjon, kunnskapsdeling og formativ språkvurdering gjennom verktøy som skaper mulighet for samarbeid (Padlet, PicCollage, Popplet og Google docs)
- for elevenes dokumentasjon på det de har lært av undervisnings- og læringssekvensene (funksjonelle ressurser gir språkstøtte til elevene i meningsfull kommunikasjon)
- Bruk digitale verktøy for å styrke og automatisere språket, utnytt spilldynamikken og tilbakemeldingsfunksjonene i for eksempel Kahoot og Quizlet

Referanse

P. Daryai-Hansen & D. Albrechtsen (forthcoming). *Tidligere sprogstart – ny begynderdidaktik med fokus på flersprogethed*. University of Copenhagen: Konsortiet for sprog og fagdidaktik i folkeskolen.